अपाहा 3 P. = अपहा q. v.

अपि *ind.* (Sometimes with the अ dropped according to the opinion of Bháguri; वष्टि भागुरिरल्लोपमवाप्योरुपसर्गयोः; पिधा, पिधान &c.) **1** (Used with roots and nouns in the sense of) Placing near or over, taking towards, uniting with; reaching or going up to, proximity, nearness &c. [Cf. Gr. *epi*, Zend *api*, Germ. and Eng. *be*]. (Note. अपि, as a prefix to roots, occurs mostly in Veda, its place being taken by अभि in classical literature). **-2** (As a separable adverb or conjunction) And, also, too, moreover, besides, in addition, having a cumulative force (समुच्चय); अस्ति मे सौदरस्नेहोप्येतेषु; *S.* 1 on one's part, in one's turn; विष्णुशर्मणापि राजपुत्राः पाठिताः Pt. 1; राजापि मुनिवाक्यमंगीकृत्यानिष्ठत् Dk. 2; अपि -अपि or अपि च as well as, and also; अपि स्तुहि, अपि सिंच P. I. 4. 96 Sk., न नापि-न चैव, न वापि, नापि वा न चापि neither-nor; न चापि काव्यं नवमित्यवद्यं M. 1. 2 nor; वापि or; अल्पोप्येवं महान् वापि Ms. 3.53 whether small or great. **-3** It is often used to express emphasis in the sense of 'too', 'even' 'very'; विधुरपि विधियोगाद् ग्रस्यते राहुणासौ H. 1 the very moon; यूयमप्यनेन कर्मणा परिश्रांताः *S.* 1 even you, you also; अन्यदपि also another; अद्यापि even, yet, still, even now; इदानीमपि even now; मुहूर्तमपि even for a moment, for one moment at least; नाद्यापि not yet; यद्यपि though, although, even if; तथापि still, nevertheless, notwithstanding, yet; sometimes यद्यपि is understood, तथापि only being used, as in Ki. 1. 28. **-4** Though (oft. translateable by 'even', 'even if'); सरसिजमनुविद्धं शैवलेनापि रम्यं *S.* 1. 20 though overspread &c.; इयमधिकमनोज्ञा वल्कलेनापि तन्वी *ibid.* though in her bark dress; बलवदपि शिक्षितानाम् 1. 2 though ever so learned. In this sense अपि is most frequently used by writers to show real or imaginary opposition (विरोध); कृष्णमपि असुदर्शनं, पुष्पवत्यपि पविना &c. **-5** But, however. **-6** Used at the beginning of sentences अपि introduces a question; अपि सन्निहितोऽत्र कुलपतिः *S.* 1; अपि क्रियार्थं सुलभं समित्कुशं.. अपि स्वशक्त्या तपसि प्रवर्तसे Ku. 5. 33, 34, 35; अन्यग्रणीर्मित्रकृतासृषीणां कुशाम्बुद्धे कुशली गुरुस्ते R. 5. 4. **-7** Hope, expectation (usually with the potential mood); कृतं रामसदृशं कर्म। अपि जीवेत्स ब्राह्मणशिशुः U. 2. I hope the Brâhmana boy comes to life. Note— In this sense अपि is frequently used with नाम and has the sense of (*a*) 'is it likely', 'may it be'; (*b*) 'perhaps', 'in all probability' or (*c*) 'would that', 'I wish or hope' that'; अपि नाम कुलपतेरियमसवर्णक्षेत्रसंभवा स्यात् *S.* 1; *S.* 7; तदपि नाम मनागवनतीर्णोसि रतिरमणबाणगोचरं Mâl. 1 perhaps, in all probability; अपि नाम तयोः कल्याणिनोः अभिमतः पाणिग्रहः स्यात् *ibid*; अपि नाम रामभद्रः पुनरपीदं वनमलंकुर्यात् U. 2; 'is it likely', 'I wish'; यथा वनश्रीरुल्लानुरूपेण पादपेन संगता अपि नाम एवमहमप्यात्मनोऽनुरूपं वरं लभेयेति *S.* 1 would that; अपि नामाहं पुरूरवा भवेयं V. 2 I wish I were P. **-8** Affixed to interrogative words अपि makes the sense indefinite, 'any', 'some'; कोपि some one; किमपि something; कुत्रापि somewhere; कदापि at any time; कथमपि any how &c. के ऽपि एते प्रवयसः त्वां दिदृक्षवः U. 4 some people. It may often be translated by 'unknown', 'indescribable,' 'inexpressible' (अनिर्वाच्य); व्यतिषजति पदार्थानांतरः कोपि हेतुः U. 6. 12; तत्तस्य किमपि द्रव्यं यो हि यस्य प्रियो जनः 2. 19; Mu. 3. 22; K. 143; कोपि महिमा स्यात् U. 6, 6. 11, 7. 12; Mâl. 1. 26; R. 1. 46. **-9** After words expressing number अपि has the sense of 'totality', 'all'; चतुर्णामपि वर्णानां of all the 4 castes; सैंधवैरपि राज्ञां प्रयोजनं Pt. 1. **-10** It sometimes expresses 'doubt' or 'uncertainty,' 'fear' (शंका); अपि चौरो भवेत् G. M. there is perhaps a thief. **-11** (with pot. mood) It has the sense of संभावना 'possibility', 'supposition'; P. I. 4. 96; III. 3. 154; अपि स्तुयाद्विष्णुं, अपि स्तुयाद्राजानं, अपि गिरिं शिरसा भिंद्यात् Sk.; सोयमपि सिंचेत्सहस्रं द्राक्षाणां क्षणेनैकेन Dk. 127. **-12** Contempt, censure, or reproof; P. I. 4. 96, III. 3. 142; धिग्देवदत्तमपि स्तुयाद्वृषलं; धिग्जाल्मं देवदत्तमपि सिंचेत् पलांडुं; अपि जायां त्यजसि जातु गणिकामाधत्से गर्हितमेतत् Sk. shame to, &c. or fie upon, Devadatta &c. **-13** It is also used with the Imperative mood to mark 'indifference on the part of the speaker', where he permits another to do as he likes, (अन्ववसर्ग or कामचारानुज्ञा, the imperative being softened;) अपि स्तुहि Sk. you may praise (if you like); अपि स्तुह्यपि सेधास्मांस्तथ्यमुक्तं नराशन Bk. 8. 92. **-14** अपि is sometimes used as a particle of exclamation. **-15** Rarely in the sense of 'therefore,' 'hence' (अत एव). **-16** Used as a separable preposition with gen. it is said to express the sense of a word understood (पदार्थ), and is treated as a कर्मप्रवचनीय P. I. 4. 96; the example usually given is सर्पिषोपि स्यात् where some word like बिंदुरपि 'a drop,' 'a little' &c. has to be understood, 'there may perhaps be a drop of ghee,' 'I presume there may be at least a drop' &c. अपि संभावनाप्रश्नशंकागर्हासमुच्चये। तथायुक्तपदार्थेषु कामचाराक्रियासु च॥ Viśva; अपिः पदार्थसंभावनान्ववसर्गगर्हासमुच्चयेषु P. I. 4. 96. G. M. adds the senses of आशिस् 'blessing' (भद्रमपि), मृति 'death' (मरणमपि) and भूषा 'decoration' (अपि न द्योति हारं).

अपिकक्षः Ved. The region of the arm-pits and shoulder-blades, especially in animals. **—क्षं** *ind.* In the armpit.

अपिकक्ष्य *a.* Belonging to this region (Sây. on Rv. 1. 117. 22 says °क्ष्यं छिन्नस्य यज्ञशिरसः कक्षप्रदेशेन संधानभूतं प्रवर्ग्यविद्याख्यं रहस्यं).

अपिकर्ण The region of the ears; near (समीप) Rv. 6. 48. 16.

अपिगर्ण *a.* **1** Praised, celebrated. **-2** Told, described.

अपिच्छिल *a.* **1** Not muddy, clear, free from sediment. **-2** Deep.

अपिज *a.* Born after or again, epithet of several deities. **— जः** [अपि अप्सु जायते, अलुक् वेदे अपूशब्दस्यैकवचनत्वमपि] N. of the month of Jyeshtha (जलक्रीडारतिसाधनत्वाच्चथात्वं).

अपित् *a.* [आपः इतो गता यस्य वेदे न जष्] **1** Dry, waterless, as a river. **-2** Not having the इत् or अनुबंध प्.

अपितृक *a.* **1** Fatherless. **-2** Not ancestral or paternal, not inherited (अपैतृक also in this sense).

अपित्र्य *a.* Not ancestral.

अपित्वं Ved. [अपित्वरेत अस्मै, त्वर् बा° ड] A part, portion, share.

अपित्विन् *a.* Having a share.

अपिधा 3 U. To shut, close, cover, conceal.

अपिधानं, -पिधानं **1** Covering, concealing, concealment. **-2** A cover, lid, covering (fig. also); अमृतापिधान-